

GLOSSARI DE TERMES

D'ÚS FREQUENT A LES ENTITATS

2021

*Amb el suport del Departament de Cultura
de la Generalitat de Catalunya.*

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Fundesplai

Presentació de l'entitat

La Fundació Catalana de l'Espai (Fundesplai) és una iniciativa sense ànim de lucre que des de fa prop de 50 anys, treballa a favor dels infants, les joves, les famílies i el Tercer Sector des dels àmbits educatiu, social i ambiental.

Fundesplai desenvolupa un ampli ventall de programes, campanyes i activitats orientades a educar els infants i joves, enfortir les entitats del Tercer Sector, millorar el medi ambient i promoure la ciutadania i la inclusió social.

L'actuació global de Fundesplai l'any 2018 ha arribat a 258.656 persones

Visió

Fundesplai vol esdevenir una organització reconeguda i sostenible, que combina la lògica local i global amb la seva actuació amb presència territorial, caracteritzada per la qualitat i la innovació, i per establir aliances estratègiques amb administracions i entitats.

Fundesplai orienta la seva tasca a través de quatre valors humans que inspiren la seva missió:

-
UTOPIA
 Volem avançar cap a un món més just, vers una societat inspirada en els valors de la pau, la democràcia i la fraternitat.
-
SOLIDARITAT
 Optem per la cultura de la solidaritat i la cooperació, basada en el respecte a la dignitat de les persones i dels pobles, a la diversitat i als drets humans.
-
INICIATIVA
 Volem fomentar la participació, l'autonomia personal i l'esforç individual i col·lectiu, per fer front als reptes amb creativitat i per desenvolupar una ciutadania activa i responsable.
-
FELICITAT

Cerquem la formació de persones que aspirin a una vida feliç, que es fonamenti en l'autoconfiança i en l'obertura a l'altre, en l'honestedat, la generositat, l'expressió dels sentiments i el compromís amb la comunitat.

Així mateix, des del punt de vista organitzatiu, Fundesplai concreta cinc valors que impregnen la seva manera de fer:

INDEPENDÈNCIA

- Treballem sense subordinació econòmica, política ni institucional, ni submissió a cap altre interès que no siguin els valors que inspiren la nostra missió.

Transparència

- Treballem amb claredat en els objectius i transparència en la gestió dels recursos. Una transparència basada en la coherència i en la informació, portes endins i respecte a la societat.

Pluralisme

- Volem l'aportació de la pluralitat, de la diversitat i de la participació, tant en la vida interna de l'organització com en el treball en xarxa amb altres agents i en les relacions amb el nostre entorn.

Sostenibilitat

- Volem actuar amb austeritat i aplicant criteris d'eficiència en la gestió que ens permetin que la nostra acció social i educativa sigui el màxim d'eficient amb el mínim impacte ambiental.

Coherència

- Volem que la nostra activitat i el nostre funcionament siguin reflex dels valors que proclamem.

Fundesplai és el resultat i la suma d'un conjunt d'entitats i projectes, amb més de cinquanta anys d'història, que han fet pinya entorn uns mateixos objectius.

Més informació: www.fundesplai.org

A

Acció voluntària

f. "L'acció duta a terme per una persona que, lliurement i solidàriament, per voluntat pròpia i sense cap compensació econòmica, decideix dedicar part del seu temps a exercir, d'una manera compartida amb altres persones, un compromís de transformació de la societat, en el marc d'una activitat associativa, en un programa específic de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre i en benefici de tercers"

Font <LLEI 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme>

Acta fundacional

f. L'acta fundacional o acord de constitució és el primer document de la vida d'una associació, és el que dona entrada al Registre d'Associacions del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

es Acta fundacional

Agenda 2030

f. L'Agenda 2030 és el nou full de ruta global per avançar vers el desenvolupament sostenible. Aprovada per Nacions Unides el 2015, inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a assolir el 2030. Els ODS cobreixen la dimensió social, econòmica i ambiental de la sostenibilitat i aborden cinc grans àmbits: planeta, persones, prosperitat, pau i aliances.

Font: Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible

Al·legació

Declaració que formula una persona interessada per a defensar els seus drets i interessos legítims en qualsevol moment d'un procediment administratiu anterior al tràmit d'audiència.

Font <Diccionari de dret administratiu. Departament de Justícia>

Aixecar acta

Vegeu Estendre acta

Anàlisi DAFO

f Anàlisi d'una organització que es fonamenta en la identificació, d'una banda, de les debilitats i les fortaleses que posseeix i, de l'altra, de les amenaces i les oportunitats que pot plantejar l'entorn, i que té l'objectiu d'ajudar en la tria de les estratègies i les actuacions més adequades per a assolir la missió.

Font <TERMCAT>

es Análisis DAFO

Informació ampliada

L'anàlisi DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses, Oportunitats) ens donarà un diagnòstic sobre l'estat de la nostra entitat tant a nivell intern com extern.

L'anàlisi es fa sobre dos eixos diferents:

Nivell extern i intern: tindrem en compte aquelles amenaces o oportunitats que venen de fora així com les mancances o fortaleses de la nostra entitat a nivell intern.

Aspectes positius i negatius: caldrà que detectem tant els aspectes positius que internament i externa ens beneficien així com els aspectes negatius que ens perjudiquen internament i ens amenacen externament.

Apoderat

Persona que té poder d'altri per a representar-lo i procedir en nom seu.

Font: <TERMCAT>

Arrendament

m. Acció de donar (alguna cosa de la seva propietat, especialment possessions immobles i serveis públics) a una altra persona perquè en faci ús o se'n beneficiï per un temps determinat mitjançant el pagament d'una renda convinguda.

Font: <TERMCAT>

es arrendamiento

Informació ampliada

Contracte pel qual una persona s'obliga a cedir a una altra l'ús d'un bé per un temps determinat, o s'obliga a realitzar-li una activitat, un servei o una obra a canvi d'una renda o un preu.

Assemblea general

f. És l'òrgan suprem de l'associació, que està integrada per tots els associats i associades i adopta els acords i fixa les línies generals que ha de seguir l'associació.

es Asamblea general

Assetjament escolar

Acció de sotmetre un company d'escola a un maltractament físic o psicològic sistemàtic i continuat, el qual pot provocar-li problemes físics i psicològics.

Font: <TERMCAT>

Associació

f. Entitat sense ànim de lucre, constituïda voluntàriament per tres o més persones per complir una finalitat d'interès general o particular, per mitjà de la posada en comú de recursos personals o patrimonials amb caràcter temporal o indefinit.

es Asociación

Associació declarada d'utilitat pública

f. Les associacions poden ser declarades d'utilitat pública quan reuneixin els requisits de l'article 32 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. Les següents entitats han estat declarades d'utilitat pública per resolució de la consellera de Justícia:

es Asociación declarada de utilidad pública

Associacionisme

m. "L'activitat d'implicació social sense ànim de lucre ni personal ni col·lectiu, basada en la participació col·lectiva i compromesa, l'autoorganització, el voluntariat, la gestió democràtica i la voluntat de transformació social o personal."

Font <LLEI 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme>

Atenció a la diversitat

Principi educatiu relatiu a la preocupació global i a les accions específiques que pretenen donar resposta adaptada a les diferents capacitats, valors culturals, necessitats, estils cognitius i interessos que mostren els alumnes.

Font:<TERMCAT>

B

Banca ètica

f. Conjunt d'entitats bancàries especialitzades en el finançament dels col·lectius més desfavorits, les entitats d'economia social, les ONG i les empreses més responsables amb el seu entorn humà, social i ecològic.

es. Banca ética

Font <Xarxanet.org>

Bestreta

f. Pagament parcial d'una quantitat abans de la data fixada.

Font: <TERMCAT>

es adelanto

Informació ampliada

Acció de bestreure o donar diner per avançat. Per exemple, bestreta del sou.

Bon govern

Els principis, les obligacions i les regles sobre la qualitat dels serveis i el funcionament de l'Administració, i els principis ètics i les bones pràctiques d'acord amb els quals han d'actuar els alts càrrecs de l'Administració, els càrrecs directius i la resta de personal al servei de l'Administració, amb l'objectiu que aquesta funcioni amb la màxima transparència, qualitat i equitat, i amb garantia de retiment de comptes

Font: <Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern>

Bretxa salarial de gènere

Diferència entre el salari mitjà dels homes i de les dones.

Font: <TERMCAT>

Informació ampliada

Vegeu Registre retributiu

Bullying

Vegeu Assetjament escolar

C

Captació de fons

f. Procés de recerca i recaptació de diners o altres recursos provinents d'individus, institucions públiques, empreses o entitats sense afany de lucre, que ens facilitin la realització dels nostres projectes i la nostra missió.

es Captación de fondos

Cens

m. El cens és una eina de reconeixement públic de les entitats en diferents àmbits i, per tant, una garantia de qualitat en la mesura que les entitats incloses estan sotmeses a la normativa vigent aplicable a cada àmbit. Hi ha diferents censos, com ara el de la Secretaria General de Joventut, de foment de la llengua catalana, d'entitats de voluntariat, etc.

es censo

Centre especial de treball

m. Els centres especials de treball (CET) són empreses que asseguren un treball remunerat a les persones amb discapacitat i garanteixen la seva integració laboral. L'objectiu d'aquests centres és productiu, com el de qualsevol altra empresa, però la seva funció és social. Els CET tenen com a finalitat assegurar un lloc de treball remunerat i la prestació dels serveis d'ajustament personal i social que requereix el personal amb discapacitat. Els CET també són un mitjà d'integració de persones amb discapacitat en el règim de treball ordinari. Gairebé la totalitat de la plantilla dels centres especials de treball estarà constituïda per treballadors i treballadores amb discapacitat, sense perjudici de les places en plantilla del personal no discapacitat, també imprescindible per al desenvolupament de la seva activitat. Poden incorporar-se com a treballadors i treballadores als CET les persones amb discapacitat intel·lectual, física, sensorial o malaltia mental. La seva plantilla ha de comptar amb un mínim del 70 per cent de persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior a un 33 per cent.

Font: Departament de treball, afers socials i famílies.

Certificat de representació de persona jurídica

m. Aquest certificat s'expedeix a les persones físiques com a representants (quan no es tracti d'Administradors únics o solidaris) de les persones jurídiques per al seu ús en les relacions amb aquelles administracions públiques, entitats i organismes públics, vinculats o que en depenen.

Font: <Fábrica Nacional de Moneda y Timbre>.

Certificat electrònic

Certificat signat electrònicament per una autoritat de certificació, que confirma la identitat del titular d'una signatura electrònica o l'autenticitat de les dades transmises per mitjà d'una xarxa de telecomunicacions, generalment referents a les claus públiques utilitzades per un usuari en una transacció electrònica.

Nota: El certificat electrònic permet realitzar un conjunt d'accions de forma segura i amb validesa legal, com ara signar documents electrònics, accedir a llocs web restringits i identificar-se davant l'administració pública.

Font: <TERMCAT>

A partir del 2 d'octubre de 2016 entra en vigor la Llei 39/2015, que obliga totes les entitats a relacionar-se amb les administracions públiques per mitjans electrònics. Aquesta relació electrònica comprèn tant les notificacions com la presentació de documents i sol·licituds a través de registre. Això implica que tots els documents i sol·licituds adreçades a l'Agència Tributària s'han de realitzar obligatòriament mitjançant el seu registre electrònic. I, per fer-ho, serà necessari disposar d'un certificat digital que representi l'entitat.

Font: <Xarxanet.org>

Comerç just

m. Tipus de comerç alternatiu, l'objectiu del qual és millorar les condicions de vida dels productors del sud i conscienciar els consumidors del nord de la situació d'aquests productors.

es. Comercio justo

Font <TERMCAT>

Compliance

Vegeu Compliment corporatiu

Compliment corporatiu

Adequació dels procediments i de les actuacions d'una entitat financera a la normativa en vigor.

Font: <Termcat>

El Codi Penal recull en el seu article 31 bis la responsabilitat penal de les persones jurídiques en aquells delictes comesos pels seus representats legals o administradors en nom de l'entitat i en profit d'aquesta.

També preveu la possible responsabilitat penal de l'entitat quan els delictes anteriors els realitzen les persones físiques sotmeses a la supervisió dels representants legals o administradors i no s'hagin establert sistemes adequats de control intern.

Per evitar la responsabilitat penal, en compliment de l'article 31 bis del Codi Penal, modificat per la Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març, les entitats han d'implantar un Pla de Prevenció de Delictes Corporatius o Compliance.

Font:<Xarxanet.org>

Comptes anuals

m p Els Comptes Anuals són un recull dels estats financers d'informació comptable. Estan integrats pel Balanç, el compte de resultats, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria.

es Cuentas anuales

Consell rector

El Consell Rector és l'òrgan de representació i govern de l'entitat, que gestiona l'empresa i exerceix, quan s'escau, el control permanent i directe de la gestió de la direcció. Té competència per establir les directius generals d'actuació amb subordinació a la política fixada per l'Assemblea General, i pot dur a terme tots aquells actes que li atribueix la llei, els reglaments i el estatuts socials. (art. 53 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol).

Font: AraCoop <http://aracoop.coop/sp_faq/22-que-es-el-consell-rector/>

Conveni

Acord de caràcter general entre dues o més parts que conté uns pactes en relació amb una matèria o una cosa determinada.

Font:<TERMCAT>

Cooperatives d'iniciativa social

f. "Les cooperatives que tenen per finalitat la integració laboral, la plena inserció o la defensa de persones o col·lectius amb dificultats especials d'integració o afectats per qualsevol tipus d'exclusió social o limitació de llurs drets socials, o bé la satisfacció de necessitats socials no ateses, o ateses insuficientment, pel mercat, mitjançant les activitats que determinin els estatuts socials respectius."

Font <LLEI 12/2015, del 9 de juliol, de cooperatives>

Còpia compulsada

f. Reproducció d'un document en què es fa constar la identitat de contingut amb el document original mitjançant una acreditació oficial, després d'haver-los acarats. Nota: En una còpia compulsada s'acredita la identitat amb l'original però no es garanteix l'autenticitat de l'original.

Font: <JUSTITERM>

es Copia compulsada

Crowdfunding

Vegeu Micromecenatge

Cultura popular i tradicional

f. La cultura popular i tradicional inclou tot el que fa referència al conjunt de manifestacions culturals, tant materials com immaterials, com són les festes i els costums, la música i els instruments, els balls i les representacions, les tradicions festives, les creacions literàries, la cuina, les tècniques i els oficis i totes les altres manifestacions que tenen caràcter popular i tradicional, i també les activitats tendents a difondre-les arreu del territori i a tots els ciutadans.

Font: <Llei 2/1993 de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural.>

D

Declaració responsable

f. La declaració responsable regulada a la normativa de fundacions és un document subscrit pels patrons d'una fundació on declaren sota la seva responsabilitat que els acords adoptats reuneixen els requisits legals establerts, que disposen dels informes i documents que així ho acrediten i que són beneficiosos per a la fundació.

es Declaración responsable

Font <Xarxanet.org>

Desistiment

m. Acte pel qual una persona interessada renuncia a continuar un procediment administratiu, la qual cosa no implica una renúncia als drets.

Font: Justiterm

es desistimiento

Informació ampliada

Desistiment és la renúncia a un dret o càrrec. També es pot desistir de continuar una relació contractual.

Document de compromís del voluntariat

m. Document que té la finalitat de formalitzar l'acord de col·laboració que s'estableix per les dues parts, l'entitat i la persona voluntària, reconeixent-se uns drets i deures mutus.

es Documento de compromiso de voluntariado

Donació

f. Acte de liberalitat pel qual el donant disposa a títol gratuït d'una cosa o d'un dret a favor del donatari, que l'adquireix quan l'accepta.

Font: <TERMCAT>

es Donación

Dotació fundacional

f. Patrimoni que consisteix en una aportació de diners o de drets valorables econòmicament, suficients per a dur a terme les finalitats d'una fundació i que han d'estar lliures de càrregues que impedeixin o limitin d'una manera significativa la seva utilitat per a la fundació.

es Dotación fundacional

Font <TERMCAT>

La dotació inicial de la fundació ha de consistir en diners o altres béns fructífers.[...] En tot cas, els béns han d'ésser adequats per a iniciar o dur a terme les activitats fundacionals i han d'estar lliures de càrregues que n'impedeixin o en limitin d'una manera significativa la utilitat per a la fundació.

Font <Llibre tercer del Codi civil de Catalunya>

E

Economia circular

L'economia circular és un model de producció i consum que implica compartir, alquilar, reutilitzar, reparar, renovar i reciclar materials i productes existents a totes les vegades que sigui possible per a crear un valor ajustat. D'aquesta forma, el cicle de vida dels productes s'està expandint.

Font <[Parlament Europeu](#)>.

Economia solidària

f. Enfocament de l'activitat econòmica que té en compte les persones, el medi ambient i el desenvolupament sostenible i sustentable per damunt de qualsevol altre interès.

es Economía solidaria

Font <Xarxanet.org>

Economia sostenible

Un patró de creixement que concilli el desenvolupament econòmic, social i ambiental en una economia productiva i competitiva, que afavoreixi l'ocupació de qualitat, la igualtat d'oportunitats i la cohesió social, i que

garanteixi el respecte ambiental i l'ús racional dels recursos naturals, de manera que permeti satisfer les necessitats de les generacions presents sense comprometre les possibilitats de les generacions futures per atendre les seves pròpies necessitats

Font < Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible >

Empresa d'inserció

m. Té la consideració d'empresa d'inserció aquella que sigui qualificada com a tal, que porti a terme qualsevol activitat econòmica de producció de béns o de prestació de serveis i l'objecte social de la qual tingui com a finalitat primordial la integració sociolaboral de persones en situació o greu risc d'exclusió social.

2. Poden ésser qualificades com a empreses d'inserció les societats mercantils, les societats laborals i les cooperatives que, legalment constituïdes, compleixin el que estableix la LLEI 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.

Font < LLEI 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral >

Entitat de segon nivell

f. Entitat formada per altres entitats que s'uneixen per diferents motius: perquè treballen en un mateix àmbit d'activitat, perquè s'adrecen a un mateix tipus de beneficiari, perquè treballen en la mateixa zona geogràfica, etc.

es Entidad de segundo nivel

Entitat de voluntariat

f. "L'entitat privada sense ànim de lucre que aconsegueix activitats d'interès general, que ha decidit que la participació voluntària dels ciutadans és un valor imprescindible en la seva missió per a assolir les seves finalitats i que ha elaborat un programa de voluntariat que defineix i emmarca el valor i els espais de l'acció voluntària en l'entitat. Aquest programa és potestatiu per a les entitats de base associativa".

Font <LLEI 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme >

Esriptura pública

f. Document en el qual es fa constar un acte o negoci jurídic atorgat davant notari.

Font: <Diccionari de dret civil >

es Escritura pública

Informació ampliada

En el cas de les associacions, per exemple, hi ha obligació d'escriptura pública en diversos moments:

Inscripció registral: cal escriptura pública només en cas d'aportació de béns immobles.

Esmena

f. Proposta de modificació d'un text o d'un document.

f. En un document jurídic, rectificació perceptible d'errors materials, la qual ha d'ésser salvada al final.

Font:: Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (2a edició)

es Enmienda

Estatuts

m. Conjunt de disposicions que tenen força vinculant per a l'organització i el funcionament intern d'una empresa, una associació, una institució, etc., elaborades pels socis fundadors o per una comissió gestora.

Font: <TERMCAT>

Informació ampliada

Norma bàsica que regula el funcionament de l'associació, que juntament amb la llei d'associacions i els acords vàlids presos pels òrgans de govern, constitueix el marc jurídic bàsic que ha de tenir en compte l'entitat i els seus socis i sòcies.

Estendre acta

v tr Redactar una acta

es Levantar acta

Exempció

f. Alliberament total o parcial, temporal o permanent, objectiu o subjectiu de l'obligació tributària.

Font: <TERMCAT>

es exención

Exonerar

v. tr. Alliberar (algú) d'alguna cosa onerosa. La suspensió del contracte els exonera de totes les obligacions.

Font: <Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (2a edició)>

es Exonerar

F

Factura electrònica

Factura emesa i tramesa per mitjà d'una xarxa de telecomunicacions, generalment Internet.

Font: Xarxanet.org

Federació

f. Agrupació de diverses entitats que tenen un fi comú en una de superior que les representa i a la qual atorguen l'exercici de determinades facultats.

Font: <TERMCAT>

es Federación

Informació ampliada

La unió de diverses associacions, que tenen un fi comú, en una nova entitat que les representa es coneix amb el nom de federació. Així, per assolir millor les finalitats que els són pròpies i facilitar llur coordinació, les associacions poden constituir federacions, i aquestes confederacions, que resten subjectes al règim general de les associacions. Les associacions s'han d'inscriure en el Registre d'Associacions només a afectes de publicitat.

Formació bonificada

Les empreses disposen d'un crèdit per a la formació dels seus treballadors mitjançant l'aplicació de bonificacions a la Seguretat Social. La formació finançada a través d'aquestes ajudes -anomenada formació programada per les empreses- abasta accions formatives de les empreses i permisos individuals de formació, i el seu objectiu és respondre a les necessitats específiques de formació plantejades per les empreses i els seus treballadors.

Font: <Fundación Estatal para la Formación en el Empleo>

Fundació

f. Persona jurídica que consisteix en un patrimoni organitzat sense finalitat lucrativa per a la consecució d'una finalitat d'interès general.

Font: <TERMCAT>

es Fundación

Informació ampliada

Les fundacions són entitats sense ànim de lucre constituïdes mitjançant l'afectació d'uns béns o d'uns drets de contingut econòmic i la destinació dels seus rendiments o dels recursos obtinguts per altres mitjans al compliment de finalitats d'interès general. Poden constituir-les les persones físiques i les persones jurídiques públiques o privades.

La Direcció general de Dret i d'Entitats Jurídiques té al seu càrrec el registre i la supervisió de les fundacions.

G

Govern obert

Les mesures per a establir una relació i un diàleg permanents i bidireccionals entre l'Administració i les persones a l'hora de definir i aplicar les polítiques públiques, i per a introduir i desenvolupar instruments de participació i col·laboració ciutadana en els assumptes públics.

Font: < Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern >

Governança

Manera de governar a través de la qual interactuen, mitjançant negociacions i de forma autònoma, els governs, la societat i el mercat formulant i implementant polítiques públiques a través de xarxes autoregulades, interdependents, horitzontals i relativament estables dins d'un marc regulador i normatiu, amb una finalitat de caràcter públic.

Font: Optimot

Grup d'interès

Són grups d'interès les persones físiques o jurídiques i les organitzacions sense personalitat jurídica que duen a terme activitats susceptibles d'influir directament o indirectament en l'elaboració i l'aplicació de les polítiques públiques, en l'elaboració de propostes normatives o en la presa de decisions, en defensa d'un interès propi o de tercers o d'un interès general.

Els grups d'interès també s'anomenen grups de pressió, lobbys o stakeholders, entre d'altres.

Font: Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

m. "Grups d'interès: les persones físiques o jurídiques de caràcter privat que fan actuacions de participació activa en polítiques públiques o en processos de presa de decisions a Catalunya amb la finalitat d'influir en l'orientació d'aquestes polítiques en defensa d'un interès propi o de tercers, o d'un interès general".

Font <LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern>

J

Junta directiva

Òrgan de caràcter col·legiat encarregat de governar, gestionar i representar els interessos de l'associació dins i fora de judici, d'acord amb les disposicions i les directrius de l'assemblea general

La junta directiva s'encarrega de la representació i gestió diària de l'entitat: tots els membres han de ser persones sòcies de l'entitat i, amb els seus actes, han de vetllar pel compliment de les finalitats de l'associació que representen.

L

Lísing

m Combinació de l'arrendament amb la compravenda de béns mitjançant la qual s'arrenda un bé, de manera que, un cop finalitzat el termini d'arrendament, l'arrendatari té l'opció d'adquirir-lo en propietat a un preu equivalent al valor residual.

Font: <Diccionari de dret civil>

es arrendamiento financiero; Leasing

M

Mecenatge

m. Suport financer o material que una persona física o jurídica dona a una activitat d'interès públic, generalment de caràcter social, cultural o educatiu, amb la finalitat d'obtenir en contrapartida un benefici d'imatge.

Font: <TERMCAT>

es mecenazgo

Informació ampliada

Suport donat a títol gratuït a una persona, a un organisme o entitat. Es diferencia del patrocini en què el patrocini és també un suport fet a

qualsevol persona, organisme o entitat però amb la intenció de rebre'n un benefici a canvi (publicitat, per exemple).

Mediació

Procediment no jurisdiccional de caràcter voluntari i confidencial que, amb el suport d'un mediador, procura facilitar la comunicació entre dues o més parts en conflicte, amb l'objectiu que gestionin per elles mateixes una solució a les seves diferències.

Nota: 1. La mediació pretén evitar l'obertura de processos judicials de caràcter contenciós, posar fi als processos ja iniciats o reduir-ne l'abast.

Font: <TERMCAT>

Mediació intercultural

Mètode d'establiment de contacte i diàleg entre persones d'origen cultural diferent que conviuen en una mateixa comunitat amb la finalitat de prevenir conflictes culturals i afavorir la comprensió mútua, l'aprenentatge i el desenvolupament de la convivència, la recerca d'estratègies alternatives per a resoldre els possibles conflictes i la participació comunitària.

Font: <TERMCAT>

Mentor | mentora

Professional amb experiència que transmet els seus coneixements a una altra persona menys experimentada de la mateixa empresa o organització i l'orienta en la feina diària.

Font: <TERMCAT>

es mentor, preceptor

Meritació

f. dret a percebre.

Font: <JUSTITERM>

es devengo

Informació ampliada

Tenir dret a una retribució per raó d'un treball o un servei. També s'utilitza pel dret a un benefici en concepte d'un préstec monetari, és a dir, meritació d'interessos.

Micromecenatge

m. Sistema de finançament d'una iniciativa empresarial o d'un projecte de creació basat en petites aportacions d'un ampli col·lectiu de persones, generalment per mitjà d'un lloc web, les quals reben alguna mena de compensació relacionada amb el projecte que es finança.

Font: <TERMCAT>

Missió

f. Finalitat de caràcter global pretesa per una organització, que representa la seva raó de ser i els valors fonamentals en què se sustenta.

Font: <TERMCAT>

es Misión

N

Notificació

f. Acte mitjançant el qual és comunicada, d'una manera autèntica, a una persona determinada o als seus representants legals, la resolució judicial o administrativa d'una autoritat.

Font: <TERMCAT>

es Notificación

Informació ampliada

Activitat administrativa mitjançant la qual una administració pública comunica a la persona interessada o als seus representants legals una resolució administrativa o un acte administratiu.

Novació

Substitució d'una obligació civil per una altra de nova, en virtut d'una causa preexistent, que extingeix la primera.

Font: <TERMCAT>

O

Objectius de desenvolupament Sostenible

m. Els Objectius de desenvolupament sostenible són el pla mestre per aconseguir un futur sostenible per a tothom. S'interrelacionen entre ells i incorporen els desafiaments globals als quals ens enfrontem dia a dia, com la pobresa, la desigualtat, el clima, la degradació ambiental, la prosperitat, i la pau i la justícia.

Font: Nacions Unides

ONG

Veure Organització No Governamental

ONGD

Veure Organització no governamental per al desenvolupament

Suprimeix: ONGD Edita: ONGD

Organització no governamental

f. Associació promoguda per persones que no pertanyen a estaments oficials i que sota un determinat ideari es dedica a la realització de tasques assistencials, humanitàries, ecològiques, etc.

Font: Diccionari de Serveis socials

es Organización no gubernamental

Informació ampliada

Una ONG pot adoptar diferents formes jurídiques: associació, fundació, agrupació d'associacions (federació, confederació).

Organitzacions no governamental per al desenvolupament

f. Entitat sense ànim de lucre i legalment constituïda que té com a finalitat executar activitats relacionades amb la cooperació per al desenvolupament. Conjuntament amb els moviments socials, les ONGD juguen un paper primordial en la incidència política, la generació de discursos i la sensibilització ciutadana en temes de solidaritat internacional.

P

Patronat

m. Òrgan de govern i representació d'una fundació, al qual correspon d'acomplir els fins fundacionals i administrar els béns i drets que integren el patrimoni de la fundació.

Font: <TERMCAT>

es Patronato

Informació ampliada

El patronat, òrgan de govern i representació de la fundació, vetlla perquè s'acompleixin la finalitat fundacional, la realitat de la dotació i la destinació, a favor dels beneficiaris, dels fruits, rendes i béns de què disposa la fundació. Les persones que formen el patronat han d'estar involucrades en el dia a dia de la fundació i són els líders veritables de la fundació.

Pla de comunicació

m. Pla que estableix uns objectius de comunicació i les estratègies i accions per aconseguir-los.

Font: <TERMCAT>

es Plan de comunicación

Suprimeix: Pla de comunicació Edita: Pla de comunicació

Pla de formació de l'associacionisme i el voluntariat de Catalunya

"El Pla de formació de l'associacionisme i el voluntariat de Catalunya és una proposta formativa adreçada al voluntariat de qualsevol àmbit d'intervenció i als seus dirigents, impulsada des del Govern i amb la participació d'escoles i entitats de formació d'experiència reconeguda. La diversitat de cursos i temàtiques que ofereix el PFAVC representa una bona base i un bon recurs per a les entitats de cara a poder elaborar els plans de formació del voluntariat i de les persones que els coordinen."

Font <Pla de formació del voluntariat de Catalunya>

Abreviatura PFVC

Pla de prevenció de delictes corporatiu

Vegeu Compliment corporatiu

Pla estratègic

m. Pla que recull de manera detallada i sistematitzada els objectius d'una organització, les polítiques i les actuacions previstes per a assolir-los en un termini determinat, i els sistemes i instruments de control corresponents.

Font: <TERMCAT>

es Plan estratégico

Informació ampliada

És el document que defineix les principals línies d'actuació de l'entitat pels propers anys. Ha de contenir els objectius estratègics relacionats amb les fites que l'entitat voldria assolir. Aquests objectius estratègics han de concretar-se en d'altres d'específics i en línies d'actuació.

Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat

"El Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat (PNAV) és el nom que pren l'estratègia de treball conjunta i participada entre el Govern de la Generalitat i el món associatiu i de voluntariat (representat en el Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya), per respondre als reptes que s'han definit com a prioritaris per a l'enfortiment i consolidació de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya, en un període determinat."

Font <Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat>

Abreviatura: PNAV

Pressupost de tresoreria

m. Pressupost en el qual es reflecteixen els cobraments i els pagaments i la seva posició inicial i final corresponent a un període de temps determinat.

Font: <TERMCAT>

es Presupuesto de tesorería

Informació ampliada

El pressupost de tresoreria és l'eina que ens permet controlar, seguir i portar una previsió dels diners disponibles i dels diferents cobraments i pagaments de la nostra entitat. En definitiva saber quants diners entraran i sortiran de caixa i/o bancs.

Procediment administratiu de gestió i justificació de subvencions

Procediment administratiu per a gestionar el pagament d'una subvenció i controlar que l'aportació dinerària es destina a les finalitats per a les quals va ser concedida.

Font: <TERMCAT>

Procediment disciplinari

m. El procediment disciplinari és aquell que regula les faltes que es poden produir per les accions de les persones de l'entitat i les sancions que comporten aquestes faltes. Aquest procediment s'ha de regular als estatuts i al reglament de règim intern de l'entitat.

es procedimiento disciplinario, n m

Programa de voluntariat

"El document formal, aprovat per l'òrgan de govern d'una entitat de voluntariat, que recull sistematitzadament i justificadament la voluntat de l'entitat d'organitzar una o més activitats d'interès general que complementin el compliment dels seus objectius o hi coadjuvin, amb la participació de voluntaris, com un valor afegit dins de l'organització".

Font <LLEI 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme>

Protectorat

m. Òrgan de l'Administració que té la funció de vigilar l'actuació dels patrons d'una fundació.

Font: <TERMCAT>

es Protectorado

Publicitat activa

m. El deure dels subjectes obligats de fer públics, d'ofici, els continguts d'informació pública que determina la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern

Font: Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern

Q

Quòrum

m. Nombre mínim de membres presents en una assemblea necessari perquè aquesta es pugui constituir vàlidament.

es. quórum

Font <TERMCAT>

Quota

f Part de pagament que toca a cadascú.

Font: <Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (2a edició)>

f. Part o proporció de la participació que té cada titular en una situació de cotitularitat.

Font: <Diccionaris terminològics del TERMCAT>

es cuota

Informació ampliada

Aportació econòmica que els socis i sòcies paguen per costejar les despeses de l'entitat.

No existeix cap disposició legal que obligui al pagament d'una quota per part de les persones associades: els estatuts de cada entitat ho determinen lliurement.

Tota associació pot demanar el pagament d'una quota i fixar-ne l'import i la periodicitat. Aquest import pot ser el mateix per a tots els membres o bé es pot diferenciar segons diferents categories.

En tot cas, la quota no ha de correspondre a la compra d'un bé o al pagament d'un servei. Si l'import de la quota és proporcional al preu d'un bé o d'un servei prestat a canvi d'aquest pagament, aquesta quota s'ha de considerar una renda produïda per una activitat econòmica, la qual cosa té implicacions fiscals diferents.

R

Registre de grups d'interès

El Registre, creat en virtut de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, té com a finalitat la inscripció i el control dels grups d'interès per tal de donar coneixement públic de les persones que realitzen l'activitat d'influència o intermediació, de forma que els ciutadans puguin conèixer les relacions que tenen amb l'Administració, els servidors públics amb qui contacten i les regles ètiques a les quals han d'ajustar la seva actuació.

Font: Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya

Registre horari

El Reial Decret-Llei 16/2013 de 20 de desembre de mesures per afavorir la contractació estable i millorar l'ocupabilitat dels treballadors i treballadores va incorporar, per primera vegada, l'obligació de registrar de forma diària la jornada dels treballadors i treballadores a temps parcial. Això suposava, tanmateix, l'obligació d'entregar-los, amb la seva nòmina, un còmput d'hores mensuals, tant ordinàries com complementàries.

Font: Xarxanet.org

Registre retributiu:

Registre que conté la informació sobre les retribucions de la plantilla amb l'objectiu de deixar constància de l'existència o no d'una bretxa salarial entre homes i dones.

Font: Suport Tercer Sector

Informació ampliada

El Reial Decret 902 d'igualtat retributiva entre homes i dones, aprovat el 14 d'octubre de 2020 va fixar com a data límit per a la seva implantació el dia 14 d'abril d'aquest 2021: entre les seves mesures, s'inclou l'obligació per a tota empresa o entitat de comptar amb un registre salarial o registre retributiu.

Amb caràcter general, el registre salarial ha d'incloure, de manera disgregada per sexes, i per categories i llocs de treball:

- Els valors mitjans de salaris.
- Els valors mitjans dels complements salarials (hores extres, hores complementàries...).
- Els valors mitjans dels complements extrasalarials (dietes, transport...).

La gran diferència, per qüestions de volum, és que les entitats amb més de 50 persones treballadores, a més, han de calcular la bretxa salarial total de l'entitat i, si aquesta supera el 25%, han de justificar el motiu.

Font: Xarxanet.org

Reglament de règim intern

m. El reglament de règim intern és un document propi de l'entitat que recull les especificitats de cada associació i que té per principal funció desenvolupar matèries ja recollides als estatuts.

Aquest document, entre d'altres qüestions, pot regular temes tant diversos com ara:

Les categories de socis i sòcies dins l'entitat

Les comissions de treball

El règim electoral

El funcionament de les delegacions

El règim disciplinari

es Reglamento de régimen interno

Informació ampliada:

Article 323-7 del Llibre tercer del Codi civil de Catalunya

Règim disciplinari

1. L'associació pot adoptar mesures disciplinàries contra els associats per l'incompliment de llurs deures socials.

2. Els estatuts o el reglament de règim intern han de tipificar les infraccions i les sancions, que han de respectar el principi de proporcionalitat.

3. Les sancions han d'ésser imposades per l'òrgan competent i d'acord amb el procediment que estableixen els estatuts. Abans d'imposar la sanció, s'ha d'informar la persona afectada de les causes que la justifiquen. La persona afectada té el dret d'oposar-s'hi i de practicar proves en descàrrec seu.

4. La imposició de sancions ha d'ésser sempre motivada.

Rènting

m. Contracte de lloguer de vehicles o béns d'equipament a mitjà termini que inclou a les quotes els costos de manteniment, assegurança i reparació, sense opció de compra final del bé arrendat.

Font: <TERMCAT>

es Renting

Informació ampliada:

És un contracte de lloguer de bens mobles o immobles. Es celebra un contracte i es fixa una quota mensual durant un termini. En aquest temps, la companyia de rènting garanteix l'ús i gaudi del bé i es compromet a lliurar serveis addicionals per a la seva utilització.

Requeriment

m. Acció per la qual una administració pública intima una persona a fer una actuació determinada o a no fer-la.

Nota: 1. Per exemple, hi ha requeriment quan cal esmenar o millorar una sol·licitud. 2. Quan es fa un requeriment d'esmena, si la persona interessada no l'atén, es considera que hi ha desistiment.

Font: <TERMCAT>

Resolució

f. Decisió sobre un assumpte que pren un òrgan administratiu competent mitjançant un acte administratiu, que sol finalitzar un procediment administratiu.

Font: <TERMCAT>

es Resolución

Informació ampliada

També és aplicable a la finalització d'un contracte, bé sigui per compliment del termini o per decisió anticipada.

Responsabilitat civil

f. Responsabilitat jurídica en virtut de la qual una persona té l'obligació de respondre dels actes propis o d'altri, indemnitzant pels danys i perjudicis causats.

es Responsabilidad civil

Font: <JUSTITERM>

Informació ampliada:

És l'obligació que recau sobre una persona de reparar els danys que ha causat a un altre, sigui en naturalesa o bé per un equivalent monetari, habitualment mitjançant el pagament d'una indemnització de danys i perjudicis

Per poder fer front a la responsabilitat que es pugui generar a conseqüència de l'activitat de l'entitat, és preceptiva la contractació d'una assegurança amb cobertura suficient per part de l'entitat sense afany de lucre.

Responsabilitat Social de les Empreses

f. Concepte pel qual les empreses decideixen voluntàriament contribuir a l'assoliment d'una societat millor i un medi ambient més net.

Font: <Fomentar un marc europeu per a la Responsabilitat Social de les Empreses>

Suprimeix: Responsabilitat Social de les Empreses Edita: Responsabilitat Social de les Empreses

S

Silenci administratiu

Manca de notificació d'una resolució dins del termini màxim fixat per la normativa reguladora en un procediment administratiu iniciat a instància d'una persona interessada o en un procediment administratiu iniciat d'ofici, que produeix efectes jurídics.

Font: <TERMCAT>

T

Tercer sector

m. Conjunt d'organitzacions privades sense ànim de lucre que treballen per la inclusió i la cohesió socials, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables de la societat.

Font: <TERMCAT>

es Tercer sector

Termini

m. Període de temps fixat per al compliment d'una obligació o per a la realització d'un acte.

es. Plazo

Font <TERMCAT>

Transparència

f. Qualitat d'una organització que informa de manera clara, precisa, oportuna, honesta i completa sobre les decisions i les activitats que afecten la societat, l'economia i el medi i voluntat de comunicar-les.

Font: <TERMCAT>

Acció proactiva de l'Administració de donar a conèixer la informació relativa als seus àmbits d'actuació i les seves obligacions, amb caràcter permanent i actualitzat, de la manera que resulti més comprensible per a les persones i per mitjà dels instruments de difusió que els permetin un accés ampli i fàcil a les dades i els facilitin la participació en els assumptes públics.

Font: < Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern >

Tresorer -a

m i f. Persona que guarda i administra els cabals d'una dependència pública, d'un banc, d'una associació, etc.

es tesorero/a

Font <Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans>

Informació ampliada

El càrrecs obligatoris que han de compondre la junta directiva són el president i el secretari, sense perjudici que cada entitat pugui nomenar altres càrrecs. El més habitual és crear la figura del tresorer, que serà la persona encarregada de la caixa de l'entitat, el vicepresident que substituirà el president en cas que sigui necessari, i els vocals.

Font <Manual associatiu sobre la constitució i posada en marxa d'una associació>

V

Visió

f. Representació de la situació ideal a què aspira a arribar en el futur una organització, que s'utilitza com a instrument de la planificació estratègica.

Font: <TERMCAT>

es Visión

Informació ampliada

La visió és la imatge d'allò que ens agradaria esdevenir com a entitat, és a dir, la imatge que voldríem que tingués la nostra associació en un futur.

Vistiplau

m. Conformitat

es. conforme m; conformidad f; visto bueno m.

Font <JUSTITERM>

Vocal

m i f Individu d'una junta que no té un càrrec especial.

es Vocal

Font <Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans>

m i f Persona que té veu en una congregació o en una junta.

es Vocal

Font <Diccionari jurídic>

Voluntariat

m. "El conjunt d'accions i activitats d'interès general motivades per l'altruisme i la voluntat de transformació social que aconsegueixen persones físiques, denominades voluntaris, que participen en projectes en el marc d'una activitat associativa o bé en programes específics de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre, d'acord amb el que estableix aquesta llei."

Font <LLEI 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme>

m. Conjunt de persones que efectuen una prestació voluntària de serveis cívics o socials, sense compensació econòmica, dins del marc d'una organització estable i democràtica sense afany de lucre, que comporti un compromís d'actuació a favor de la societat i la persona

m. Acció de prestar un servei cívic o social dins el marc d'una entitat sense ànim de lucre, de manera lliure i voluntària i sense rebre a canvi cap tipus de remuneració econòmica, que comporti un compromís d'actuació a favor de la societat i de la persona.

Font: <TERMCAT>

es Voluntariado

Voluntaris | voluntàries

m. "Les persones físiques que, d'una manera lliure, sense contraprestació econòmica i d'acord amb la capacitat d'obrar que els reconeix l'ordenament jurídic, decideixen dedicar part de llur temps al servei dels altres o a interessos socials i col·lectius, per mitjà de la participació en programes de voluntariat que duen a terme entitats sense ànim de lucre – amb les quals formalitzen un compromís que dóna origen als drets i deures que regula aquesta llei– o bé per mitjà de l'associacionisme i la participació en els diferents projectes que en aquest marc es puguin dur a terme".

Font <LLEI 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme>